

sa est, inibi adeo leuiter depressum, hicq; (ut & in lateribus) aequaliter propemodum atque in ipsius centro protuberans. Quam uero affabre, quibusq; rationibus Natura haec molitur, nihil sane promptius nos edocet, quam pollicis officia, quae post cognitam ossium constructionem longe plura primo intuitu spectantium animis suggerunt, quam prolixè aliquis multas in hoc chartas obliterans, persequi possit. Secundū pollicis os tertio ossi, secus quam primū ipsius os brachiali, & aliter quam secundum primo, committitur. Inferior namque secundi ossis pars, in duo capitula bipartitur, quadamtenus orbiculata, & in medio sinu oblongo dirempta, qui non minus quam ipsa capitula cartilagine incrustatur. Superior uero tertij ossis sedes duos obtinet sinus, tubere quodam oblongo disinctos. Sinus hi, duo secundi ossis excipiunt capitula, ipsum autem tertij ossis tuber sinum subingreditur in secundi ossis capitulum medio cauatam, atque hac ratione secundum os in tertium subit, uicissimq; tertium os excipit. ac mutuo ingressu ambo ossa tam scite coarctantur, ut duntaxat tertium os extendi flectiq; queat, nequaquam uero, uel minimum etiam, in latus ducatur. Quod autem tertium os in angulum flectitur, & interim nō ultra rectam lineam extenditur, sed potius a flexione duntaxat crigitur, capitula sinusq; articuli in causa sunt. Capitula enim, quibus sinus ad amulsum respondent, in interiora magis quam exteriora feruntur, deprimunturq; ac in externam sedem adeo obscure porriguntur atque consistunt, ut inibi uix capitis speciem ostendant, itaq; tertium os in posteriora inclinari prohibeant. quemadmodum etiam ipsi articulo cōducere tunc discimus, quum ipsius in flexu usum perpendimus: & unā colligimus, quibus modis articulus ipse infirmaretur, si aequè extendi, duciq; in latera posset, atque iam magna Naturae prouidentia flectitur. Huiusmodi sanè articulationis specie reliquorum digitorum secundi tertijq; coarctantur articuli. Primus autem ipsorum magna ex parte, uti antea quoque monuimus, secundo pollicis articulo conuenit. Verum longè magis illo in latus ducitur, non tamen adeo insigniter atque flectitur. Postbrachialis enim ossium capita, in interiora multum porriguntur, deprimunturq; in lateribus autem non admodum latefcunt, sed modicè tamen etiam inibi deprimuntur: adeo ut promptior sit flexio, quam aut extensio, aut in latus ductio. Quamquā rursus index & paruus in primo articulo priuatim id sibi uendicent, ut magis medio & anulari in latus ducantur, id quod potissimū ex capitis postbrachialis ossis, in lateribus compressione euenit. Quod autem quatuor digitorum primi articuli, uix in aequè acutum angulum ac secundi & tertij articuli flectantur, nō ipsa postbrachialis ossium capita in causa sunt, ac si minus interna sede deprimerentur: sed exigua quaedam ossicula, quae solum seminis imagini comparatur, hoc praestant, quia & articulum firmant, ac ne plus aequo laxè flectatur, prohibent. Deinde primi digitorū articuli reflectuntur extendunturue magis, quam ceteri, quod brachialis capita etiam externa sede compressiora cernantur, quam digitorum ossium capita: quae in nonnullis hominibus eo magis articulos extendi sinunt, quo externa sede impensius comprimuntur. Videmus enim quosdam non prima tantum digitorum internodia insigniter extorsum inflectere, uerum & reliqua omnia, ac potissimum tertia. Cuius rei specimen pulchrè reddit, summæ spei accuratissimiq; iudicii adolescens, generis preterea nobilitate ac ingenuis moribus singulariq; bonarū literarum ac uariarū disciplinarū eruditione cum primis clarus, IOANNES CENTVRIO GENVENSIS, qui digitos (quos habet egregiè teretes, longos, & ad omne artificii quā maximè idoneos, ac peregrinos) in posteriora adeo mirificè intorquet, ut illis aquam, perinde atque nos uola, continere queat. Quanquam is non digitorum modo articulis, uerum & alijs totius corporis, ac potissimum costarum ad thoracis ueruebras, miram laxitatem nō mediocri robore iunctam, ostendat. Atque huiusmodi ferè digitorū est articulatio: quae etiam haud difficulter attestatur, digitorum ossa iuxta articulos merito crassiora euasisse, quam in reliqua ossium longitudine. Quod autem tertium os inferiori sua sede, qua nulli alteri coarctatur ossi, etiam protuberet, asperumq; capitulum duobus quasi unculis donatum obtineat, ideo imprimis accedit, ut toti internae huius ossis sedi tendendo qui ipsum flectit adnascatur, ac demum suo sine in ossis apicem ualidissime inferatur. est enim is tendo omnium digitorum reliqua ossa mouentium facile maximus, robustissimamq; insertionem tentans. Porro quinq; digitos oportuisse fingi, inuentu nequaquam arduum est, si expendamus, ad quae officia digiti nobis ex usu sint. Si enim pauciores essent, permultae actiones imperfectius obirentur, pluribus uero in nullo usum indigemus. Quod autem si pauciores formarentur, pleraq; actiones interciderent, promptè assequemur, si singulos priuatim sermone pertractemus. Pollicem namque (quem reliquis quatuor opponi expedit, quia ob id Graecis *νῆξας*, quasi promanū dicas, nuncupatur) deperdito, omnes ceteri potestate interciderent, quum absque huius ope illos nihil agere, uel iudices ipsi doceat, qui furibus pollicem quo potissimum crumenae aut loculi praescinduntur, non

Tertij pollicis ossis cum secundo articuli rationis ratio.

Primi, secundi & tertij articulationis quatuor digitorum forma.

IOAN. CENTVRIONIS mobiles ac elegantes digiti.

Tertij ossis digitorum pro cessu.

Quinq; digitos in uersa etas.

Digitorum dignitas.

non minus quam aurem amputare solent. Ac eadem ferè ratione etiam Athenienses Agi qui classe ualebant, pollicem praecindi decreuerunt. Reliquorum uero digitorum, index adius, quemadmodum post pollicem situ, ita etiam usu secundi sunt. Parua enim corpora habere, omniumq; artium opera ipsis praecipue confici cernimus: & si quid uiolenter operamur, illos potissimum in opus asciscimus. Anularis & paruus, minorem quidem usum praebent, at is nihilominus in his cernitur, in quibus amplectendum corpus circulo prehensum. Si enim id humidum & exiguum fuerit, digitos ad amulsum constrictos ipsi cumflekti expedit. quo in opere paruus quoque est accommodus, operculi modo alijs adieci: id si aliquod durum corpus tanta mole constet, ut digiti inuicem impense dirempti diuicem id complecti debeant, praeterquam quod id pluribus digitis aptè comprehendere, pluribus suis partibus digitos accedere committiq; cernimus, promptè etiam expendimus, quam homini ex usu fuerit digitos ad latera inuicè adduci abduciq; plurimum potuisse. Pollex inuisi cuiusmodi corpus amplectitur, reliquis interim digitis externae sedi circumductis, corpore in eum modum orbiculatim comprehenso. Quod si sit, quis ignorat plures quinq; digitos prorsus fore superfluos, quum quinque ad id munus sufficere nouerit. Quamobrem uero digiti inaequales extruantur, mediisque longitudine ceteros uincat, hinc colligitur, quod digitorum extrema ad aequalitatem pertinere satius sit, quoties molem aliquam grandiore ambitu comprehendimus: quumq; in ipsis liquorem, aut exiguum aliquod corpus contineremus. Grandioribus enim corporibus ualide apprehendendis, retinendisq; uel fortiter tendis abijciendisq; aequalis undiq; apprehensio plurimū confert. Cōspiciuntur enim in uiculi circumferentia quinq; digiti cōcurrere, si quando illis corpus exquisitè sphaericū attinetur. Praeterea ad manus accurate ocludendas, quādo uel exiguum corpus uel humidum amulsum cōtinere animus est, digitorū inaequalitas uilum praestat manifestū: atq; huic funi non mediocriter pollicis situs conducit. Pollicem namque qui ceteris digitis in officio opponi ipsi quoq; situ opponi necessum fuit. At si ex opposito prorsus locaretur, mediā brachii regionem sibi uendicans, à pluribus sanè functionibus manum impediret: ac imprimis ceteri perer, quas seorsum alterius manus uola, aut simul utriusque uolis obimus, ac proinde transuerso ipsum oportuit reponi, & plurimum ab alijs disungi adiungiq;. Quum uero uersa manus regio ad indicem aequè, atque ad paruū digitum, consistit, propter indicem cari pollicem potius fuit, ac (uti superius commemoratum est) inferiori brachialis ossium non laxè articulari. Oportebat enim manus indicibus ad inuicem conuerti, auerti autem per digitos, quinetiam in extremis digitorum flexionibus paruus digitus nulla sedem finit uacuū index uero non paruam, quae pollicis beneficio ocludi obturariq; modo operculi potest.

DE OSSICVLIS, QVAE SESAMI SEMINI comparantur. Caput XXVIII.

HVIC Capiti praecipue famulatur prima figura uigesimo quinto Capiti praecipue internam summam manus sedem unā cum ossiculis hoc Capite describendis cōmonstrans: ac racteres nimirum N, T, V, X, Y, quorum etiam N & T, in secunda eius Capiti figura cernuntur. Item hic impensè facit secunda figura trigesimo tertio Capiti praecipue ad characteres μ (quod etiam inibi in prima uisitur figura) ψ , ω , & $\ast$. Quin etiam figuram ossium compagem referentes, haec ossicula k notata proponunt.

Ceterū priuatim hac tabella duo delineantur ossicula, primo pollicis in de internodio subiecta, ac in super dicta figura ω & ψ insignita, ac inde hic notat interioris ossis inferiorem sedem, terra immitentem: B uero ossis superioris sedem, quae caput spectat pedij ossis pollicem sustinentem: C exterioris minorisq; ossis humilioris sedem indicat: D uero superioris

SECTIONVM professores quorundam ossiculorū meminere quae quidem articulos implere, stringere, ac quod minus luxationi reuerentur obnoxij, firmare docent. at interim in quibusnam reponantur articulis, quibusq; sedibus adinueniantur, neminem scripsisse scio. Qupter etiam non inopportune faciam, si modò quibusnam in locis eiu neris ossicula repererim, hic subicero: unumquemq; interim admodum etiam in pluribus articulis, quā ego iam enarraturus sum, eadem quirat. Senlim namque & temporis successu illa in pluribus obseruau articulis, quā p